

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพุทธศาสนศึกษา

หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2539

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนศึกษา

Master of Arts Program in Buddhist Studies

2. ชื่อปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

Master of Arts (Buddhist Studies)

ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

M.A. (Buddhist Studies)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาปรัชญา

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์

4.1 เพื่อผลิตมหาบัณฑิตพุทธศาสนศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติไทย ตลอดจนองค์ความรู้ที่เป็นแก่นคำสอนของพระพุทธเจ้า

4.2 เพื่อผลิตนักวิชาการและอาจารย์ที่สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ และค้นคว้าวิชาการด้านพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายเพื่อผลงานทางพุทธศาสนาที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้

4.3 เพื่อนำความรู้และระเบียบวิธีทางพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540

6. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา

6.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00

6.2 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 8 แห่งข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. 2541

7. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

ใช้วิธีการสอบทั้งข้อเขียนและสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

8. ระบบการศึกษา

8.1 เป็นการศึกษาภาคปกติในระบบทวิภาค

8.2 นักศึกษาที่ต้องการสำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา) จะต้องสอบได้รายวิชาต่างๆ ไม่ต่ำกว่า 45 หน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 6 หน่วยกิต วิชาเลือก 18 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

8.3 นักศึกษาจะจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษาลักษณะวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาและต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต โดยเป็นวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก 6 หน่วยกิต และวิชาเลือก 9 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

8.4 การดำเนินการในการทำและสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2535

8.5 นักศึกษาจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมจากวิชาบังคับทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 3.00 ในกรณีที่นักศึกษาสอบผ่านวิชาบังคับทั้งหมดแล้ว แต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 นักศึกษาอาจจดทะเบียนเรียนวิชาบังคับที่ได้ค่าระดับต่ำกว่า B เข้าได้ ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาที่จะอนุมัติเป็นกรณีไป

8.6 สำหรับผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาระเบียบวิธีวิจัยในระดับปริญญาตรีมาก่อนจะต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานในข้อ 14.3.1 โดยจะต้องสอบได้ระดับ P (ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิตรวมกับหลักสูตรสาขาวิชา

9. ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี และไม่เกิน 4 ปี

10. การลงทะเบียนเรียน

รายละเอียดการจดทะเบียนศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2541

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

11.1 การวัดผลการศึกษา

การวัดผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	B-	C+	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0

11.1.1 การวัดผลการศึกษาสำหรับวิชาเสริมพื้นฐานมีค่าระดับ P (ผ่าน) หรือระดับ N (ไม่ผ่าน)

11.1.2 วิทยานิพนธ์มีค่าระดับ S (ใช้ได้) หรือ U (ใช้ไม่ได้)

11.2 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเมื่อ

11.2.1	ศึกษาลักษณะวิชาต่างๆ	ครบตามหลักสูตร	มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้
และได้ค่าเฉลี่ยสะสมทั้งหมดไม่ต่ำกว่า	3.00	โดยเฉพาะลักษณะวิชาบังคับนั้น	นักศึกษาจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า
ต่ำกว่า	3.00	และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ	ตามที่คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด
11.2.2	ได้ค่าระดับ	P	ในการสอบวิชาเสริมพื้นฐาน
11.2.3	ได้ค่าระดับ	P	ในการสอบภาษาต่างประเทศ
11.2.4	ได้ค่าระดับ	S	ในการสอบวิทยานิพนธ์

12. ประมาณการค่าใช้จ่าย

ประมาณ 35,000 บาทต่อปี

13. โครงสร้างหลักสูตร

13.1	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	45	หน่วยกิต
13.2	โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย		
	วิชาบังคับ	9	หน่วยกิต
	วิชาบังคับเลือก	6	หน่วยกิต
	วิชาเลือก	18	หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	<u>12</u>	หน่วยกิต
	รวม	<u>45</u>	หน่วยกิต

13.3 รายวิชา

ความหมายของรหัสประจำรายวิชาในหลักสูตรมีดังนี้

เลขหลักหน่วย	0-2	แสดงวิชาบังคับ
	3-9	แสดงวิชาเลือก

เลขหลักสิบ	0-2	แสดงวิชาหมวดประวัติ
	3-4	แสดงวิชาหมวดหลักคำสอน
	5-6	แสดงวิชาหมวดประยุกต์
	7	แสดงวิชาภาคปฏิบัติ
	8	แสดงวิชาหมวดสัมมนา

เลขหลักร้อย	6	แสดงวิชาการระดับต้น
	7	แสดงวิชาการระดับสูง
	8	หมวดวิทยานิพนธ์

	13.3.1	วิชาเสริมพื้นฐาน	
รหัส		รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
พธ. 501		ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3
	13.3.2	วิชาบังคับ (9 หน่วยกิต)	
รหัส		รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 610		ประวัติพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
พธ. 630		พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3 (3-0-6)
พธ. 670		กรรมฐานในพุทธศาสนา	3 (2-2-6)
	13.3.3	วิชาบังคับเลือก (6 หน่วยกิต)	
		เลือกศึกษาวิชาบังคับเลือกจากข้อ 14.3.2.1 และข้อ 14.3.2.2 รวม 2 วิชา	
	13.3.3.1	เลือกศึกษาเพียง 1 วิชา	
รหัส		รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 631		พระสูตรมหายาน	3 (3-0-6)
พธ. 640		พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-6)
	13.3.3.2	เลือกศึกษาเพียง 1 วิชา	
รหัส		รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 641		พุทธศานามหายาน	3 (3-0-6)
พธ. 650		ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-6)
	13.3.3.3	วิชาเลือก (18 หน่วยกิต)	
		นักศึกษาเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ในหมวดนี้รวม 18 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็น	
		วิชาเลือกรหัส 700 ไม่ต่ำกว่า 1 วิชา จากรายวิชาดังต่อไปนี้	
รหัส		รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 603		การคณะสงฆ์	3 (3-0-6)
พธ. 613		พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-6)
พธ. 614		พุทธศาสนาในประเทศจีน	3 (3-0-6)
พธ. 615		พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น	3 (3-0-6)
พธ. 623		พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและอิทธิพลต่อ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3 (3-0-6)
พธ. 624		พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 (3-0-6)
พธ. 643		พุทธปรัชญา	3 (3-0-6)
พธ. 653		จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-6)
พธ. 654		จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-6)

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
พธ. 655	พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)
พธ. 656	สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
พธ. 657	ประเพณีและวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
พธ. 658	แนวคิดและขบวนการใหม่ในพุทธศาสนา	3 (3-0-6)
พธ. 663	พุทธศาสนากับการศึกษา	3 (3-0-6)
พธ. 664	พุทธศาสนากับโลกวิทยาศาสตร์	3 (3-0-6)
พธ. 665	พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ	3 (3-0-6)
พธ. 666	พุทธศาสนากับการเมือง	3 (3-0-6)
พธ. 667	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 (3-0-6)
พธ. 668	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 (3-0-6)
พธ. 669	พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
พธ. 733	การศึกษางานเขียนทางพุทธศาสนาที่เป็นภาษาอังกฤษ	3 (3-0-9)
พธ. 734	พุทธศาสนาศึกษาเชิงเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)
พธ. 743	มาธยมิกวาท	3 (3-0-9)
พธ. 753	พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)
พธ. 755	พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์	3 (3-0-9)
พธ. 774	การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (0-3-9)
พธ. 783	สัมมนาพุทธศาสนา	3 (0-3-9)

13.3.4 วิทยานิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	12

แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3
พธ. 670	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3
พธ. 631	พระสูตรมหายาน	
	หรือ	3
พธ. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	
	วิชาเลือก	<u>3</u>
	รวม	<u>12</u>

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
พธ. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3
พธ. 641	พุทธศานามมหายาน	
	หรือ	3
พธ. 650	ตรรกวิทยาแนวพุทธ	
	วิชาเลือก	<u>3-6</u>
	รวม	<u>9-12</u>

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาเลือก	9-12

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	12
	รวมทั้งสิ้น	45

คำอธิบายรายวิชา

1. วิชาเสริมพื้นฐาน

พร501	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3 หน่วยกิต
BU501	Research Methodology in Buddhist Studies	

ศึกษาระเบียบวิธีวิจัย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ ขั้นตอนในการทำวิจัย การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก

2. วิชาบังคับ

พร610	ประวัติพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
BU610	History of Buddhism	

ศึกษาความเป็นมาและวิวัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศอินเดียตั้งแต่สมัยพุทธกาล จนถึงการเผยแผ่พุทธศาสนาไปยังดินแดนใกล้เคียงแถบเอเชีย โดยพิจารณาถึงอิทธิพลของพุทธศาสนาที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมเหล่านั้น

พร630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3 หน่วยกิต
BU630	Tipitaka and Commentaries	

ศึกษาความเป็นมา ความสำคัญ และเนื้อหาสาระที่เป็นหลักการแห่งพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ตลอดจนคัมภีร์อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พร670	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
BU670	Buddhist Meditation	

ศึกษาหลักคำสอนพื้นฐานทางพุทธศาสนาที่นำไปสู่หลักการปฏิบัติกรรมฐานทั้งแบบสมถะและวิปัสสนาวิธีการปฏิบัติทั้งที่มีปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และสำนักต่าง ๆ อันเป็นที่ยอมรับของชาวพุทธอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2.1 วิชาบังคับเลือก

พร631	พระสูตรมหายาน	3 หน่วยกิต
BU631	Mahayana Sutras	

ศึกษาหลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจากพระสูตรหลักซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายและใช้เป็นแนวเชื่อและแนวปฏิบัติในพุทธศาสนาฝ่ายมหายานนิกายต่างๆ

พร640	พุทธศาสนาเถรวาท	3 หน่วยกิต
BU640	Theravada Buddhism	

ศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญในพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท เช่น เรื่องไตรลักษณ์ ปฏิจจนสมุปบาท กฏแห่งกรรม และไตรสิกขา ตลอดจนอิทธิพลของแนวคิดและแนวปฏิบัติเหล่านี้ที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติอื่นๆ ของชาวพุทธ

พธ641	พุทธศาสนamahayan	3 หน่วยกิต
BU641	Mahayana Buddhism	
ศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญของพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ทั้งในแง่ศาสนาและปรัชญาดังปรากฏอยู่ในประเทศอินเดียและตะวันออกไกล รวมทั้งอิทธิพลของแนวคิดแนวปฏิบัติดังกล่าวที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติอื่นๆ ของชาวพุทธ		
พธ650	ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 หน่วยกิต
BU650	Buddhist Logic	
ศึกษาระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนทางพุทธศาสนาอันได้แก่ หลักการอ้างเหตุผล ความสมเหตุสมผลข้อผิดพลาด และการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์ต่างๆ ทางพุทธศาสนา		
2.2 วิชาเลือก		
พธ603	การคณะสงฆ์	3 หน่วยกิต
BU603	Buddhist Monasticism	
ศึกษาความหมายและความสำคัญของสถาบันสงฆ์ในสังคมไทยตามพัฒนาการของประวัติศาสตร์ทั้งในอดีตและในสังคมปัจจุบัน		
พธ613	พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 หน่วยกิต
BU613	Buddhism in Thailand	
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความหมายและความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน		
พธ614	พุทธศาสนาในประเทศจีน	3 หน่วยกิต
BU614	Buddhism in China	
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศจีน ผลกระทบของพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมจีน รวมทั้งบทบาทของพุทธศาสนาในวิถีชีวิตแบบสังคมนิยมของจีนในปัจจุบัน		
พธ615	พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น	3 หน่วยกิต
BU615	Buddhism in Japan	
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น ผลกระทบของพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่น ตลอดจนบทบาทของพุทธศาสนาต่อวิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่นในยุคปัจจุบัน		
พธ623	พุทธศาสนาแบบศรีลังกาและอิทธิพลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3 หน่วยกิต
BU623	Sri Lankan Buddhism and Its Influence on Southeast Asia	
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศศรีลังกา รวมทั้งบทบาทของพุทธศาสนาในกระแสความคิดแบบชาตินิยมในปัจจุบัน พุทธศิลป์ วรรณกรรมที่สำคัญ และอิทธิพลของพุทธศาสนาแบบศรีลังกาต่อประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		

พร624	พุทธศาสนาแบบทิเบต	3 หน่วยกิต
BU624	Tibetan Buddhism	
	ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของพุทธศาสนาแบบทิเบต การผสมผสานแนวคิดและแนวปฏิบัติทางพุทธศาสนากับ ลัทธิดั้งเดิมของทิเบต สถานภาพขององค์ทะไลลามะ ความเชื่อ และพิธีกรรมลึกลับอันเป็นลักษณะเฉพาะของพุทธศาสนาในทิเบต	
พร653	จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 หน่วยกิต
BU653	Buddhist Ethics	
	ศึกษาปัญหาพื้นฐานของจริยศาสตร์ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความดี ความสุข เสรีภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม มาตรฐานแห่งความประพฤติ ที่ทำให้บุคคลและสังคมมีความสุขตามแนวพุทธศาสนา	
พร654	จิตวิทยาแนวพุทธ	3 หน่วยกิต
BU654	Buddhist Psychology	
	ศึกษาจิตวิทยาในพุทธศาสนา โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับปรมาตถธรรม โดยศึกษาเปรียบเทียบกับหลักการของ นักจิตวิทยาตะวันตก	
พร655	พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 หน่วยกิต
BU655	Buddhism and Environment	
	ศึกษาหลักคำสอนและแนวคิดทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อมตลอดจนความสัมพันธ์ที่ ถูกต้องเหมาะสมของมนุษย์กับธรรมชาติ เพื่อความอยู่รอดและความก้าวหน้าของโลกในอนาคต	
พร656	สตรีในพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
BU656	Women in Buddhism	
	ศึกษาสภาพและสถานะของสตรีในอินเดียก่อนพุทธกาล การสถาปนาภิกษุณีสงฆ์ การยกระดับสถานะของสตรีใน พุทธศาสนา หน้าที่และบทบาทของสตรี การแผ่ขยายภิกษุณีสงฆ์ในต่างประเทศ และสถานภาพของสตรีในพุทธศาสนาใน ประเทศไทย	
พร657	ประเพณีและวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
BU657	Buddhist Tradition and Culture	
	ศึกษาประเพณีและวัฒนธรรมในประเทศต่างๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา เช่น การทำบุญให้ทาน การอุปสมบท ซึ่งมีผลต่อทัศนคติของบุคคลและเอกลักษณ์ของสังคม	
พร658	แนวคิดและขบวนการใหม่ในพุทธศาสนา	3 หน่วยกิต
BU658	New Buddhist Concepts and Movements	
	ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาอันเห็นได้จากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ที่เกิดขึ้น ใน สังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	

พร663	พุทธศาสนากับการศึกษา	3 หน่วยกิต
BU663	Buddhism and Education	
	ศึกษาวิเคราะห์ความหมาย จุดมุ่งหมายและวิธีการในการศึกษาตามแนวคิดทางพุทธศาสนาตลอดจนบทบาทของพุทธศาสนาที่มีต่อการศึกษาของโลกปัจจุบัน	
พร664	พุทธศาสนากับโลกวิทยาศาสตร์	3 หน่วยกิต
BU664	Buddhism and Scientific World	
	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ความหมายของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ขอบเขตและปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน	
พร665	พุทธศาสนากับเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
BU665	Buddhism and Economics	
	ศึกษาความสำคัญของพุทธศาสนาต่อมนุษย์ในแง่เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับระบบเศรษฐกิจ อันนำไปเพื่อความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การผลิตและการบริโภค	
พร666	พุทธศาสนากับการเมือง	3 หน่วยกิต
BU666	Buddhism and Politics	
	ศึกษาแนวคิดทางพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อระบบการปกครอง วิวัฒนาการของรัฐ ลักษณะของผู้ปกครองที่ดี และแนวคิดแบบประชาธิปไตยในพระสูตรและพระวินัย โดยเปรียบเทียบกับการเมืองการปกครองในปัจจุบัน	
พร667	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันออก	3 หน่วยกิต
BU667	Buddhism and Eastern Philosophy	
	ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันออก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของแนวคิดทั้งสองต่อตนเองและสังคม	
พร668	พุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก	3 หน่วยกิต
BU668	Buddhism and Western Philosophy	
	ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนทางพุทธศาสนาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันตก เพื่อให้เห็นความคล้ายและความต่าง ตลอดจนประโยชน์ของแนวคิดทั้งสองต่อตนเองและสังคม	
พร669	พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต
BU669	Buddhism and Social Development	
	ศึกษาวิเคราะห์บทบาทของพุทธศาสนาในสังคมไทย โดยเฉพาะในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคมปัจจุบัน	
พร733	การศึกษางานเขียนทางพุทธศาสนาที่เป็นภาษาอังกฤษ	3 หน่วยกิต
BU733	Reading Buddhist Texts in English	
	ศึกษาวิเคราะห์หลักคำสอนและแนวคิดทางพุทธศาสนาของนักปราชญ์ชาติต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ (บรรยายเป็นภาษาอังกฤษ)	

พร734 พุทธศาสนศึกษาเชิงเปรียบเทียบ 3 หน่วยกิต
BU734 Comparative Buddhist Studies

ศึกษาวิเคราะห์หลักคำสอน ความเชื่อ และแนวคิดของพุทธศาสนานิกายต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความคล้ายและ ความต่างอันมีผลต่อทัศนคติ แนวคิด แนวปฏิบัติ และวัฒนธรรมของชุมชนชาวพุทธ

พร743 มัชฌิมิกวาท 3 หน่วยกิต
BU743 Madhyamikavada

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดกับปรัชญาของสำนักมัชฌิมิกะ และอิทธิพลของแนวคิดดังกล่าวต่อพุทธศาสนาในอินเดียและทิเบต รวมทั้งวิวัฒนาการของแนวคิดนี้ในอินเดียและในประเทศต่างๆ

พร753 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 หน่วยกิต
BU753 Special Topics in Buddhism

ศึกษาและวิเคราะห์หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นเอกเดียวที่สำคัญทางพุทธศาสนา

พร755 พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ 3 หน่วยกิต
BU755 Analytical Studies of the Buddha

ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่พระพุทธเจ้าประสูติจนปรินิพพานโดยวิเคราะห์ความหมายของหลักคำสอน เหตุการณ์อันเป็นที่มาของคำสอน จริยวัตรของพระพุทธเจ้า และพระพุทธลักษณะ ที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ในข้อมูลตามคัมภีร์ แบบศิลปะ และสถาปัตยกรรมต่างๆ ทางพุทธศาสนา

พร774 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 หน่วยกิต
BU774 Individual Study

ศึกษาค้นคว้าหัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษโดยอาจารย์ผู้สอนแนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย

พร783 สัมมนาพุทธศาสนา 3 หน่วยกิต
BU783 Seminar in Buddhism

ศึกษาหลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยวิธีสัมมนา อภิปราย และวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวในชั้นเรียน อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนดหัวข้อในการสัมมนาตามความสนใจ

2.3 วิทยานิพนธ์

พร800 วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต
BU800 Thesis